

PLAN VAN AANPAK CO₂- Prestatieladder

Inclusief kwaliteitsmanagementplan en energiemangement actieplan

INFRAM B.V.

Postbus 150

3950 AD MAARN

Tel: +(0)343 – 745 600

www.infram.nl

Projectgegevens

Titel: Plan van Aanpak CO₂-Prestatieladder
Eisen: 4.A.2, 3.B.1, 3.B.2, 4.B.1 en 5.B.1 (CO₂-Prestatieladder Handboek 3.1)
Datum: 05-02-2024
Opdrachtgever: Infram
Projectnummer: 04M004

Eis	Uitwerking
3.B.2	Hoofdstuk 2 - CO ₂ -reductiedoelstellingen (deel I Energiemanagement Actieplan) Hoofdstuk 5 - Stuurcyclus (deel II Energiemanagement Actieplan)
4.A.2	Hoofdstuk 1.3 - Plan van aanpak en kwaliteitsmanagementplan
4.B.1	Hoofdstuk 2 - CO ₂ -reductiedoelstellingen
5.B.1	Hoofdstuk 2 - CO ₂ -reductiedoelstellingen

Auteurs: Goke Pieters, Gina Maessen en Edward van Os
Status: Definitief versie 2024

Datum / paraaf: ...

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Visie en aanleiding	1
1.2	Organisatorische grenzen	1
1.3	Plan van aanpak en kwaliteitsmanagementplan	2
1.4	Projecten met CO ₂ -gunningsvoordeel	2
1.5	Leeswijzer	2
2	CO₂-reductiedoelstellingen (deel I Energiemanagement Actieplan)	4
2.1	Ambitie reductie CO ₂ -emissies	4
2.2	Reductiedoelstellingen	4
2.3	Potentiële maatregelen per doelstelling	5
2.4	Doelstellingen per scope	9
2.5	Projecten met CO ₂ -gunningsvoordeel	11
3	Participatie	13
3.1	Overzicht van initiatieven	13
4	Communicatieplan	15
4.1	Organisatie	15
4.2	Externe belanghebbenden	15
4.3	Communicatieschema	16
5	Stuurcyclus (deel II Energiemanagement Actieplan)	17
5.1	Organisatie	17
5.2	Jaarplanning KDV-team	17

1 Inleiding

1.1 Visie en aanleiding

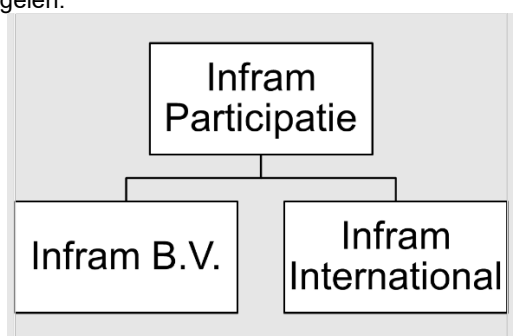
Duurzaamheid is bij Infram een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering, het maakt een belangrijk deel uit van het werk dat we doen en ligt dicht bij de interesses en ambities van de medewerkers.

Infram was in de periode 2012-2019 gecertificeerd voor de CO₂-Prestatieladder. Na een korte tijd zonder certificering is Infram sinds april 2021 opnieuw gecertificeerd op niveau 3 van de ladder en sinds mei 2022 op niveau 5. Hierbij wordt het Handboek versie 3.1 gehanteerd als leidraad.

Uit de meest recente emissie-inventarisatie rapportage is op te maken dat Infram een klein bedrijf is volgens de definitie van het handboek, aangezien de totale emissie van Infram minder dan de maximum totale CO₂-uitstoot van 500 ton per jaar is. Infram is een relatief klein adviesbureau (ca. 45 fte) en is niet in het bezit van bouwplaatsen of productielocaties.

1.2 Organisatorische grenzen

Voor het vaststellen van de *organizational boundaries* die bij de inventarisatie van CO₂-emissies relevant is, is gekozen voor de Greenhouse Gas-methode ('control approach'). Onderstaand organogram toont Infram Participatie B.V. (KVK-nummer 06075144) als moedermaatschappij met volledige financiële en operationele controle over de werkmaatschappijen Infram B.V. (KVK-nummer 39076071) en Infram International B.V. (KVK-nummer 39076070). Om deze reden worden volgens de methode van *operational control* alle activiteiten waarover Infram Participatie B.V. de regie voert meegenomen in de CO₂-inventarisatie. Er is gekozen voor deze aanpak omdat het bedrijf zelf de totale regie voert over de te nemen CO₂-reductiemaatregelen.

Figuur 1: Organisatorische grenzen emissie-inventarisatie.

De kantoorruimte in Maarn valt onder Infram Participatie B.V., evenals het ondersteunende personeel (administratie en officemanagement). Het overige personeel, de adviseurs, zijn werkzaam bij Infram B.V. en Infram International B.V., waarbij het grootste gedeelte is ondergebracht bij Infram B.V. Deze verdeling van bezittingen en personeel wordt ook gehanteerd in de inventarisatie van de CO₂-emissies. In documenten zal de naam Infram gebruikt worden, waarbij met Infram zowel de moedermaatschappij als de onderliggende werkmaatschappijen bedoeld wordt. Tenslotte is Infram Hydren een handelsnaam van Infram. Hydren is een onderdeel van Infram International, toegespitst op (technische) adviesopdrachten m.b.t. waterbouw en waterkeringen.

1.3 Plan van aanpak en kwaliteitsmanagementplan

Eisen 3.B.1, 4.B.1 en 5.B.1 van de CO₂-Prestatieladder vragen om een plan van aanpak voor de reductiedoelstellingen en maatregelen. Dit plan van aanpak geeft invulling aan deze eisen.

Eis 4.A.2 vraagt om een kwaliteitsmanagementplan. Infram maakt gebruik van de GHG Protocol Scope 3 Standard (App C, checklist C1) checklist om hier invulling aan te geven. Infram heeft het kwaliteitsmanagementplan geïntegreerd in dit plan van aanpak. In de emissie-inventaris wordt specifiek aandacht besteed aan het checken en verbeteren van de gehanteerde data.

Het Infram Managementsysteem (IMS) wordt elk jaar getoetst voor de ISO9001-certificering, de CO₂-prestatieladder en de Safety Culture Ladder. Deze drie managementsystemen/certificaten hebben ieder een jaarprogramma, een actielijst en een verantwoordelijk team. Daarom is de cyclus voor deze certificeringen binnen Infram aan elkaar gekoppeld in één efficiënte beheercyclus, die conform de Plan-Do-Check-Act stappen jaarlijks wordt doorlopen t.b.v. continue verbetering op het gehele systeem. De visie van Infram is dan ook dat deze drie systemen worden gezien als één geheel dat optimaal aansluit bij de MVO-doelstellingen.

Het KDV-team (Kwaliteit, Duurzaamheid en Veiligheid) van Infram is verantwoordelijk voor de uitvoering van bijbehorende acties uit het IMS en daarmee ook voor de CO₂-Prestatieladder. Het KDV-team heeft reguliere overleggen en maakt daarbij gebruik van de jaaragenda en een actielijst. Dit KDV-team rapporteert halfjaarlijks de voortgang van de CO₂-Prestatieladder in het Management Team van Infram. Naar aanleiding van de rapportage volgt bovendien een terugkoppeling aan alle medewerkers op een Inframdag.

Om de emissie in alle scopes ieder jaar beter in beeld te krijgen wordt door het KDV-team doorlopend aandacht besteed aan hoe het verzamelen van informatie en het monitoren kan worden verbeterd. In de halfjaarlijkse Plan-Do-Check-Act cyclus waarin voortgangsrapportages worden opgesteld, reductiedoelstellingen worden geëvalueerd en eventueel bijgesteld zal ook de verbetering van de inventarisatie worden meegenomen. De borging hiervan wordt weergegeven in de jaarplanning van het KDV-team in IMS deel 2 hoofdstuk 3.3.

1.4 Projecten met CO₂-gunningsvoordeel

Het fictief gunningsvoordeel door middel van een CO₂ prestatieladder certificaat komt nog relatief weinig aan bod bij aanbesteding binnen het werkveld waar Infram zich in begeeft. In raamovereenkomsten komt het voor in de vorm van eisen, waar geen concrete projectdoelstellingen aan gekoppeld zijn. Zodra projecten met een CO₂-gunningsvoordeel verkregen worden, zullen deze gemonitord worden conform de eisen van het Handboek CO₂ prestatieladder. Dit betekent onder andere dat deze projecten zullen worden meegenomen in de halfjaarlijkse voortgangsrapportage en dat er voor projecten waar op projectniveau aantoonbaar een gunningsvoordeel verleend is een projectdossier wordt opgesteld, met reductiedoelstellingen en maatregelen, zoals in dit plan van aanpak aangegeven.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk twee zijn de doelstellingen om de CO₂-reductie te behalen uitgewerkt. Hoofdstuk drie gaat dieper in op de initiatieven die Infram neemt om CO₂ te reduceren. In hoofdstuk vier is het communicatieplan schematisch weergegeven. Tot slot is in hoofdstuk vijf een overzicht gegeven van de maatregelen voor de CO₂ -Prestatieladder, welke zijn opgenomen in de actielijst of de jaarplanning van het KDV-team van Infram.

2 CO₂-reductiedoelstellingen (deel I Energiemanagement Actieplan)

Infram heeft een aantal reductiedoelstellingen op het gebied van CO₂-uitstoot. Om deze doelstellingen te behalen zijn maatregelen vastgesteld. Door de halfjaarlijkse monitoring van de CO₂-emissie gaan we na of ons emissiereductiebeleid effectief genoeg is en wordt het zo nodig bijgesteld. De vastgestelde doelstellingen en reductiemaatregelen staan in onderstaande paragrafen beschreven.

2.1 Ambitie reductie CO₂-emissies

De ambitie van Infram op het gebied van CO₂-reductie is als volgt geformuleerd:

Infram zet zich in voor het reduceren van broeikasgasemissies, zowel in de eigen bedrijfsvoering als in de advisering naar klanten. De CO₂-Prestatieladder is een certificering, deels gekoppeld aan de ISO 14064 norm, waarmee dit in kaart wordt gebracht.

2.2 Reductiedoelstellingen

De directie van Infram heeft voor de jaren 2020 tot en met 2024/2026 emissiereductiedoelstellingen geformuleerd. Daarbij wordt ingezet op vijf hoofddoelstellingen. Deze zijn vertaald naar reductiedoelstellingen per scope (zie paragraaf 2.4) Er wordt uitgegaan van een lineaire reductie per jaar.

1. De CO₂-emissie als gevolg van **mobilititeit** (auto en OV) per FTE wordt verminderd met 45% in 2024 t.o.v. 2019.

2019	Jaarlijkse reductie t.o.v. 2019					2024
[ton]	2020	2021	2022	2023	2024	[ton]
4,10	9%	18%	27%	36%	45%	2,26

2. De CO₂-emissie als gevolg van het **gasverbruik** in de huisvesting in Maarn wordt verminderd met 10% in 2024 t.o.v. 2019.

2019	Jaarlijkse reductie t.o.v. 2019					2024
[ton]	2020	2021	2022	2023	2024	[ton]
26	2%	4%	6%	8%	10%	23,4

3. De CO₂-emissie als gevolg van het **elektriciteitsverbruik** in de huisvesting in Maarn blijft minstens gelijk in 2024 t.o.v. 2019.

2019	Jaarlijkse reductie t.o.v. 2019					2024
[ton]	2020	2021	2022	2023	2024	[ton]
0	0%	0%	0%	0%	0%	0

4. De gemiddelde CO₂-emissie per m³ aan gebruikt oppervlaktewater is als gevolg van de **golfoverslagsimulator** van Hydren is 50% lager in 2026 t.o.v. 2022.

2022 [g CO ₂ /m ³]	Jaarlijkse reductie t.o.v. 2022				2026 [g CO ₂ /m ³]
	2023	2024	2025	2026	
767	12,5%	25%	37,5%	50%	384

5. In 2026 is de CO₂ reducerende omvang van onze adviseurs gestegen met minimaal 15% t.o.v. 2021. De reduceerde omvang = som (de impactscores van alle CO₂ reducerende projecten)

2021 [reductie omvang]	Jaarlijkse verbetering t.o.v. 2021					2026 [reductie omvang]
	2022	2023	2024	2025	2026	
133	3%	6%	9%	12%	15%	153

De doelstellingen en het ambitieniveau zijn verder onderbouwd in een bijlage bij dit plan van aanpak die afzonderlijk beschikbaar is.

2.3 Potentiële maatregelen per doelstelling

Per doelstelling zijn potentiële maatregelen in beeld gebracht. Het KDV-team is verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen en betreft daar desgewenst collega's bij.

De totale set aan maatregelen is niet een definitieve lijst. In overleg met het Management Team en de collega's wordt de set aan maatregelen regelmatig (minimaal ieder jaar) door het KDV-team geëvalueerd en geactualiseerd. Indien blijkt dat onvoldoende effect wordt gerealiseerd door een maatregel kunnen nieuwe maatregelen worden gezocht. Kansrijke maatregelen worden verder onderzocht en vervolgens eventueel toegevoegd aan de maatregellijst.

Doelstelling 1: Mobiliteit

De doelstelling voor mobiliteit is opgedeeld in vier subdoelen. Hiermee is inzichtelijk gemaakt hoe de ambitie is opgebouwd en wat de belangrijkste thema's zijn van de CO₂-reductie. Daarvoor is eerst inzichtelijk gemaakt wat bepaalde keuzes aan potentiële reductie opleveren. Voor het komen tot potentiële mobiliteitsmaatregelen om de subdoelen te halen, zijn in 2019 bedrijfsbrede sessies georganiseerd. Door met een representatieve groep Inframers (OV-gebruikers, autorijders en een combinatie hiervan) samen te praten en te discussiëren, zijn maatregelen geformuleerd om de reductiedoelstellingen, zoals beschreven in paragraaf 2.2 te verwezenlijken. In onderstaande tabel zijn per maatregel de relevante acties benoemd. Deze acties worden minimaal ieder jaar geëvalueerd en geactualiseerd.

Maatregelen m.b.t. mobiliteit	Actie	Jaar
1a. Duurzame mobiliteitsregeling	In juni 2023 heeft Infram een nieuwe mobiliteitsregeling vastgesteld. Infram wil met deze nieuwe regeling versnellen in de transitie naar duurzame mobiliteit door medewerkers te vragen te kiezen voor OV, of in geval van leaseauto een	2025

	EV of als tussenoplossing plug-in hybride."	
1b. Beleid OV-jaarkaart	De voordelen van een OV-jaarkaart extra onder de aandacht brengen bij nieuwe werknemers. Als toevoeging wil Infram in 2024 inzichtelijk maken welke mobiliteitsregelingen er in welke verhouding gekozen wordt door medewerkers.	Doorlopend
1c. Stimuleren groene stroom voor laden auto's	Aandeel groene stroom onderzoeken en rijden op groene stroom stimuleren	Doorlopend
1d. Deelname duurzame competities (bv. Grote Infram Mobiliteitsrace)	Collega's verleiden om minder of zuiniger te rijden door oa carpoolen te stimuleren / wedstrijdement bespaarde km's	2024
1e. Meer autodelen en carpoolen.	Op Inframdagen concrete aandacht besteden aan carpool-mogelijkheden en appgroepen hiervoor.	Jaarlijks
1f. Zuinig (en veilig) rijden cursus	Cursus aanbieden aan collega's over zuinig met aandacht voor EV's / plug-in hybride. Voor veilig rijden koppeling maken met hoofdstuk veiligheid binnen kwaliteitsmanagementsysteem.	2024
1g. Bandenspanning controleren	De bandenspanning minimaal jaarlijks checken en energiezuinige banden (label A Europees brandstoflabel).	Jaarlijks
1h. Aandacht voor goede voorbeelden	Interessante en relevante ontwikkelingen op het gebied van duurzame mobiliteit toelichten bij presentaties over de CO2-Prestatieladder.	Doorlopend

Doelstelling 2: Gasverbruik

De CO2-emissie als gevolg van het **gasverbruik** in de huisvesting in Maarn wordt gereduceerd met 10% in 2023 t.o.v. 2019.

Maatregelen m.b.t. gasverbruik	Actie	Jaar
2a. Optimaliseren standaardinstellingen centrale cv-ketel.	Waar nodig samen met verhuurder waar mogelijk optimaliseren van zowel de automatisch ingestelde temperatuur en bijbehorende tijdsintervallen.	2024
2b. Inzichtelijk maken efficiëntie van verwarming d.m.v. radiator vs. Airco.	Er wordt een inschatting gemaakt op basis van publiekelijk beschikbare informatie over gemiddeld energieverbruik van CV-installatie & radiator versus. Airco (bij een stookregime zoals wij hebben). Waarschijnlijk is het gebruik van airco zuiniger. In dit geval zal gestimuleerd worden om hier meer gebruik van te maken in de ruimtes waar airco's aanwezig zijn.	2024

2c. Onderzoek naar mogelijk te nemen energiebesparende maatregelen	Mogelijkheden om het pand te isoleren zijn besproken en aanvullende maatregelen zijn genomen om het pand anders te verwarmen (bijv. Stoov kussens en warmtepanelen) Aanvullend kan er nog gekeken worden naar het verbeteren van instelbaarheid van enkele radiatorknoppen.	2024-2025
2d. Aandacht op Inframdagen	Aandacht voor bijvoorbeeld het open/dichtzetten van radiatoren of het organiseren van een warme-truiendag.	Doorlopend

Doelstelling 3: Elektriciteitsverbruik

*De CO₂-emissie als gevolg van het **elektriciteitsverbruik** in de huisvesting in Maarn blijft minstens gelijk in 2023 t.o.v. 2019.*

Infram maakt gebruik van groene stroom (windkracht) met een emissie van 0 gram CO₂ per kWh. De CO₂-emissie als gevolg van elektriciteitsverbruik is dus minimaal. Het ligt niet in de verwachting dat het elektriciteitsverbruik de komende jaren veel hoger zal worden. Het verbruik kan stijgen door een toename van hybride en elektrische auto's. Dat is in eerste instantie een gunstige ontwikkeling omdat dit waarschijnlijk bijdraagt aan een reductie van de CO₂-emissie door brandstoffen binnen het leasewagenpark. We sturen naast de keuze voor een zuinige (hybride en elektrische) auto ook op zuinig rijgedrag en minder kilometers.

Verduurzaming van het elektriciteitsverbruik zit in vergelijking met onze andere energiestromen en de inspanningen die we al hebben verricht dus in de marges. Een volgende grotere stap zou zijn het lokaal opwekken van hernieuwbare energie (wind- of zonne-energie). Hierover zijn in 2022 gesprekken gestart met de verhuurder van het pand. Op de korte termijn onderzoeken we of we kleinere energiebesparende maatregelen kunnen nemen in het pand, waardoor het energieverbruik afneemt.

<i>Maatregelen m.b.t. elektriciteitsverbruik</i>	<i>Actie</i>	<i>Jaar</i>
3a. Groene stroom afnemen	In 2023 is er opnieuw een contract voor groene stroom (wind of zon) gekozen, dit zetten we door in 2024.	oorlopend
3b. Benchmark met andere kantoorruimtes	Inzicht krijgen in hoe hoog het elektriciteitsverbruik is door het vergelijken met andere vergelijkbare kantoorpanden.	2024
3c. Energiezuinige apparaten	Bij vervanging van apparaten goed letten op energiezuinigheid (o.b.v. onderzoek 2022).	Doorlopend

Doelstelling 4: CO₂-besparing in onze adviesdiensten

In 2026 is de CO₂ reductie-impact van onze adviseurs gestegen met minimaal 15% t.o.v. 2021.

Infram stimuleert haar werknemers om meer CO₂-besparing te realiseren in haar projecten. Voor alle projecten wordt gekeken naar de impact die de werknemers hebben gemaakt en in welke mate deze impact te kwantificeren is. Zodoende is wordt de reductie omvang berekend, zijnde de som van de impactscores van alle CO₂-reducerende projecten). Het streven van Infram is de score van 2021 (106) te doen stijgen met 15% (naar 122) in 2026. Zie het document 'Scope 3 analyse' voor meer informatie over hoe de reductie-impact wordt berekend.

Infram zet twee type (extern en intern) maatregelen in om deze doelstelling te behalen. De eerste maatregel is gericht om meer projecten te doen die een CO₂-reductiekans hebben. Ten tweede worden adviseurs getraind om hun impact in projecten te vergroten.

<i>Maatregel</i>	<i>Actie</i>	<i>Jaar</i>
4a.1 Vergroten van <u>externe</u> kennisoverdracht:	Infram organiseert jaarlijks een villasessie gerelateerd aan duurzaamheid.	2024-2026
4a.2 Vergroten van <u>externe</u> kennisoverdracht:	Infram deelt elk kwartaal met hulp van haar communicatieteam een bericht op sociaal media over de CO ₂ reducerende maatregelen genomen in één van haar projecten	2023-2026
4a.3 Vergroten van <u>externe</u> kennisoverdracht:	Infram stelt elk jaar minimaal één keer beschikbaar als gastspreker in innovatieweken, symposia en conferenties gericht op duurzaamheid (indien gevraagd dit te doen).	2023-2026
4a.4 Vergroten van <u>externe</u> kennisoverdracht:	Infram wil duurzaamheid zichtbaar terug laten komen in de offertefase. Hierdoor kan Infram bewustzijn creëren over de CO ₂ reducerende kansen bij de opdrachtgever.	2023-2026
4b.1 Vergroten van <u>interne</u> kennisoverdracht:	Twee keer per jaar wordt op de Inframdagen een kennissessie over duurzaamheid georganiseerd.	2023-2026
4b.2 Vergroten van <u>interne</u> kennisoverdracht:	We bespreken in ieder geval 3 CO ₂ reducerende projecten per jaar tijdens Inframdagen.	2023-2026
4b.3 Vergroten van <u>interne</u> kennisoverdracht:	Infram neemt jaarlijks in haar Infram Academy een cursus op 'hoe CO ₂ -reductie in ons advieswerk te bewerkstelligen'.	2023-2026

Doelstelling 5: De gemiddelde CO₂-emissie per m³ aan gebruikt oppervlaktewater is als gevolg van de golfoverslagsimulator van Hydren is 50% lager in 2026 t.o.v. 2022.

Infram huurt voor de golfoverslagproeven via de opdrachtgever een generator. Dit is vrijwel altijd een traditionele dieselgenerator. Het verbruik van de generator is echter sterk afhankelijk van het type proeven. Proeven met veel water kosten veel meer energie. Daarom wordt gemeten in de gemiddelde uitstoot per verbruikte liter oppervlaktewater.

<i>Maatregel</i>	<i>Actie</i>	<i>Jaar</i>
6a. Alternatieve dieselgenerator	Onderzoeken van de mogelijkheden om de dieselgenerator te laten vervangen door een waterstofgenerator of een generator op biogas.	2023-2024

6b. Schonere brandstof	Het gebruik van HVO100 (biodiesel) in plaats van traditionele diesel.	2023-2026
------------------------	---	-----------

2.4 Doelstellingen per scope

Hieronder zijn de doelstellingen uit paragraaf 2.3 vertaald naar doelstellingen voor de verschillende scopes. Per scope zijn de emissiebronnen, doelstellingen en een verwijzing naar de maatregelen in paragraaf 2.3 benoemd.

Scope 1 (directe emissies)									
Emissie	2019 [ton]	Jaarlijkse reductie t.o.v. 2019					2024 [ton]	Doelstelling	Maatregelen (zie § 2.3)
		2020	2021	2022	2023	2024			
Leasewagenpark (fossiele brandstoffen)	159,5	11%	22%	33%	44%	55%	71,8	De CO2-emissie als gevolg van het benzine- en diesilverbruik van leasewagens vermindert met 55% in 2024 t.o.v. 2019.	1a t/m 1j en 1l.
Gasverbruik kantoor	26,0	2%	4%	6%	8%	10%	23,4	De CO2-emissie als gevolg van het gasverbruik in de huisvesting in Maarn vermindert met 10% in 2024 t.o.v. 2019.	2a t/m 2d
Waterstof auto's	0,87 per auto	2%	4%	6%	8%	10%	0,78 per auto	De CO2-emissie als gevolg van het waterstofverbruik van auto's vermindert per auto met 10% in 2024 t.o.v. 2019	1c t/m 1j en 1l.

Infram stimuleert het rijden op waterstof zodat daardoor meer collega's overstappen van benzine- en dieselauto's en de totale emissie van het leasewagenpark daalt. De totale emissie als gevolg van het gebruik van waterstof auto's (en daarmee ook de totale emissie van scope 1) zal daardoor toenemen. Het doel is deze toename te beperken door de emissie per auto te reduceren, o.a. door het stimuleren van thuiswerken. Consequentie is dat het niet mogelijk is een doelstelling voor de totale scope 1 te formuleren.

Emissie	2022 [g CO ₂ /m ³]	Jaarlijkse reductie t.o.v. 2022				2026 [g CO ₂ /m ³]	Doelstelling	Maatregelen
		2023	2024	2025	2026			
Golfoverslagsimulator	767	12,5%	25%	37,5%	50%	384	De gemiddelde CO2-emissie per m ³ aan gebruikt oppervlakte-water is als gevolg van de golfoverslagsimulator van Hyden 50% lager in 2026 t.o.v. 2022.	6a en 6b

Scope 2 (indirecte emissies)

PLAN VAN AANPAK CO2-PRESTATIELADDER

Emissie	2019 [ton]	Jaarlijkse reductie t.o.v. 2019					2024 [ton]	Doelstelling	Maatregelen
		2020	2021	2022	2023	2024			
Elektriciteit leaseauto's	0,27 per auto	7%	14%	21%	28%	35%	0,17 per auto	De CO2-emissie als gevolg van elektriciteitsverbruik van leasewagens vermindert per leaserijder (met een hybride of volledig elektrische auto) met 35% in 2024 t.o.v. 2019.*	1c t/m 1j, 1l en 1m
Elektriciteit kantoor	0	0%	0%	0%	0%	0%	0	De CO2-emissie als gevolg van het elektriciteitsverbruik in de huisvesting in Maarn blijft gelijk in 2024 t.o.v. 2019.	3a t/m 3c

Infram stimuleert elektrisch rijden opdat daardoor meer collega's overstappen van benzine- en dieselauto's en de totale emissie van het leasewagenpark daalt. De totale emissie als gevolg van het gebruik van elektrische auto's (en daarmee ook de totale emissie van scope 2) zal daardoor toenemen. Het doel is deze toename te beperken door het aandeel (zero-emissie) groene stroom versus grijze stroom per leaserijder met elektrische of hybride auto te verhogen. Consequentie is dat het niet mogelijk is een doelstelling voor de totale scope 2 te formuleren.

**Tijdens de emissieanalyses in 2023 is er opgemerkt dat deze vergelijking wordt gemaakt met een jaar waarin er relatief veel plug-in hybriden deel uitmaakten van het leasewagenpark (2019). Omdat er nu méér EV's deel uitmaken van het wagenpark wordt er ook meer elektriciteit per voertuig gebruikt in het wagenpark. Dit is echter het gevolg van de transitie naar duurzamere energie. Als tussenoplossing wordt er daarom, naast de vergelijking met 2019, in de rapportages ook vergeleken met 2022 waarin de samenstelling van het wagenpark meer vergelijkbaar is. In 2024 wordt een meer passende doelstelling en bijbehorende mijlpalen geformuleerd.*

Scope 3 (business travel)									
Emissie	2019 [ton]	Reductie t.o.v. 2019					2024 [ton]	Doelstelling	Maatregelen
		2020	2021	2022	2023	2024			
Vliegreizen	0,000147 per reizigers km	0%	0%	0%	0%	0%	0,000147 per reizigers km	De CO2-emissie als gevolg van zakelijke vliegreizen blijft per reizigerskilometer gelijk in 2024 t.o.v. 2019.	1k
Zakelijk gebruik privé auto's	4,45	2%	4%	6%	8%	10%	4,00	De CO2-emissie als gevolg van zakelijk gebruik van privé voertuigen vermindert met 10% in 2024 t.o.v. 2019.	1b t/m 1j en 1l
Openbaar vervoer	0,13 per FTE	2%	4%	6%	8%	10%	0,12 per FTE	De CO2-emissie als gevolg van het gebruik van het openbaar vervoer vermindert per	1d, 1f, 1g, 1l

								FTE met 10% in 2024 t.o.v. 2019.	
<p><i>Infram stimuleert het gebruik van het openbaar vervoer gezien de relatief lage CO2-impact in relatie met het leasewagenpark. We hebben geen doelstelling voor de gehele scope 3 (business travel), omdat er naast de stimulatie van het OV niet goed valt te sturen op het aantal zakelijke vliegtuigkilometers. Het aantal vliegreizen is namelijk zeer beperkt (rond 5 per jaar) en de fluctuaties in het aantal vliegbewegingen per jaar zijn moeilijk te voorspellen i.v.m. de flexibele aard van Inframs advieswerk.</i></p>									

Scope 3 (adviesketen)									
Emissie	2021 [reductie omvang]	Reductie t.o.v. 2021					2026 [reductie omvang]	Doelstelling	Maatregelen
		2022	2023	2024	2025	2026			
Indirecte emissies t.a.v. onze adviesdiensten	133	3%	6%	9%	12%	15%	153	In 2026 is de CO2 reducerende omvang* van onze adviseurs gestegen met minimaal 15% t.o.v. 2021	4a.1, 4a.2, 4a.3, 4a.4, 4b.1, 4b.2, 4b.3
<p>Infram stimuleert haar werknemers om meer CO2 besparing te realiseren in haar projecten. In 2021 had Infram 155 lopende projecten. Ongeveer 35% van deze projecten vallen onder de noemer 'Projecten met CO2-reductiekans'. Voor elk van deze projecten is gekeken naar de impact die de adviseurs hebben gemaakt en de omvang van het project (impact score adviseurs = groot '3', middelmatig '2' of klein '1') (projectomvang = 1 voor projecten < 100k en 2 voor projecten > 100k). Zodoende is wordt de reductie omvang berekend = som (impactscores* omvangscores). Het streven van Infram is de score van 2021 (133) te doen stijgen met 15% (naar 153).</p>									

2.5 Projecten met CO₂-gunningsvoordeel

Uit ervaring blijkt dat er nauwelijks nog opdrachten worden uitgevraagd in de branche waarin Infram actief is met daadwerkelijk BPKV-gunningsvoordeel voor inschrijvers die zijn gecertificeerd op de CO₂-Prestatieladder. Wel zien we steeds vaker dat certificering (vaak op minimaal niveau 3) wordt geformuleerd als eis bij een aanbesteding. Bij twee actieve raamovereenkomst (Waterschap Aa en Maas en de BADI van het Ministerie IenW) was dit het geval. Wanneer Infram start met projecten waar de CO₂-Prestatieladder genoemd staat in de uitvraag (met gunningsvoordeel verkregen), gaat onderstaande procedure in werking. Daarnaast wordt voor raamovereenkomsten gezocht naar een meer additionele benadering om CO₂-reductie te bewerkstelligen, bijvoorbeeld door in de reguliere voortgangsgesprekken met de opdrachtgever CO₂-reductie bespreekbaar te maken. Dit kan enerzijds gaan om de directe effecten van het project op de CO₂-uitstoot (bv. reisbewegingen en transport van goederen) als een indirecte uitstoot (bv. stimuleren duurzamer gedrag van consumenten).

2.5.1 Procedure

- 1) Bij elke gunning van een project met CO₂-gunningsvoordeel wordt dit door de administratie doorgegeven aan het KDV-team.

- 2) Het KDV-team neemt vervolgens contact op met de betreffende projectleider. Hiervoor is een standaardmail met instructies beschikbaar, inclusief een invulbaar excel-bestand met het projectdossier.
- 3) De projectleider vult in het projectdossier de algemene projectgegevens, de (verwachte) bestaande situatie en de nieuwe (vervoers)doelstelling in. Dit gebeurt voor zowel de projectleider als voor alle collega's die aan het project gaan werken. Het KDV-team checkt de gegevens en legt de (vervoers)doelstelling vast in het plan van aanpak CO₂-Prestatieladder. Dit wordt vervolgens door een MT-lid geaccordeerd door ondertekening van het aangepaste plan van aanpak.
- 4) De projectleider en -medewerkers zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van hun reisgedrag. Daarvoor wordt een formulier ter beschikking gesteld waarin reisgedrag kan worden bijgehouden. Dit formulier biedt inzicht in de hoeveelheid bespaarde CO₂ en de voortgang ten aanzien van de doelstelling (per projectmedewerker en in totaal).
- 5) Het KDV-team vraagt tenminste halfjaarlijks de registratie van het reisgedrag op bij de projectleider en stelt dan de voortgangsrapportage op. Het KDV-team checkt bij de projectleiders of de doelstelling behaald wordt en stuurt indien nodig (en in overleg met projectleider) bij.
- 6) De voortgangsrapportage gaat mee in de reguliere stuursysteem: het wordt besproken in het KDV-team, sectormanagersoverleg en op de Inframdag. Op de Inframdagen zullen bovendien goede voorbeelden uit de projecten worden uitgelicht. Verder wordt de voortgangsrapportage ook gepubliceerd op de website.

3 Participatie

3.1 Overzicht van initiatieven

Infram investeert in duurzame (project)initiatieven. Infram blijft op de hoogte van initiatieven middels een aantal werkzaamheden:

- In vergaderingen van het KDV-team, overleggen tussen de personen die betrokken zijn de verduurzaming van Infram en een maandelijkse Inframdag met alle medewerkers worden regelmatig initiatieven gedeeld die raakvlakken hebben met de CO₂-Prestatieladder en hiervoor relevante thema's.
- Dit PVA wordt besproken met het MT van Infram. Daar is ruimte om nieuwe initiatieven in te brengen.
- Twee keer per jaar is het checken van initiatieven opgenomen in de jaaragenda van de CO₂-Prestatieladder.

Er zijn twee initiatieven waar Infram de komende periode nadrukkelijk op inzet. Deze worden in de volgende paragrafen beschreven. Voor deze initiatieven zijn uren beschikbaar en is tevens budget gereserveerd op de begroting.

3.1.1 Waterstof Challenge

Infram beschikt sinds 2018 over een aantal waterstofauto's en heeft het als eerste bedrijf in Nederland een particulier waterstof vulpunt. Ook heeft Infram veel ervaring in het adviseren over business cases op het gebied van waterstof en andere duurzame brandstoffen. Infram organiseerde in 2017 mede de eerste Waterstof Challenge. Dit event is bedoeld om rijden op waterstof te promoten. In 24 uur proberen teams zoveel mogelijk kilometers te rijden op waterstof door Europa. Sindsdien doen Infram-medewerkers elk jaar mee aan de challenge. De eerstvolgende editie van de Waterstof Challenge vindt plaats in oktober 2024.

3.1.2 Villasessie's

Infram organiseert jaarlijks een villasessie waarin opdrachtgevers, samenwerkingspartners en andere geïnteresseerden worden uitgenodigd om kennis uit te wisselen over een bepaald thema. In de zomer van 2022 is een villasessie georganiseerd voor verschillende gemeenten over het aardgasvrij maken van woonwijken aan de hand van het concept 'De Straat' (social design aanpak). De opbrengst is gedeeld in een openbaar artikel.

3.1.3 Overige initiatieven

Een aantal initiatieven is in beeld en wordt in het kader van de CO₂-Prestatieladder gemonitord. Bij interessante ontwikkelingen kan Infram besluiten hierin te participeren.

3.1.3.1 Goedopweg

In Goedopweg werken de provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht en Amersfoort, Rijkswaterstaat en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat samen aan innovatieve projecten. Onder de vlag van Goedopweg worden nieuwe fietspaden aangelegd, het openbaar vervoer geoptimaliseerd, thuiswerken gestimuleerd, groene golven voor zowel automobilisten als fietsers gestimuleerd en slim reizen gestimuleerd. Ieder half jaar wordt de website van Goedopweg bekeken om te ontdekken of er nieuwe initiatieven zijn en of die mogelijk interessant zijn voor Infram.

3.1.3.2 Anders Reizen

De ambitie van Anders Reizen is de CO₂-uitstoot van zakelijk reizen te halveren in 2030 (t.o.v. 2016). Met zakelijk reizen wordt bedoeld het woon-werk verkeer en de reizen ten behoeve van de werkgever, inclusief vliegreizen, per medewerker (fte). Om deze doelen te bereiken zijn de meest effectieve maatregelen vertaald naar een koploperprogramma met 'best practices'. Via deze impactvolle maatregelen werkt het team naar een nieuw mobiliteitsbeleid dat moet leiden tot 'het nieuwe normaal' in het zakelijke verkeer.

3.1.3.3 Diverse lezingen

Een aantal podia, zoals Pakhuis de Zwijger en de Rode Hoed, organiseren periodiek discussiebijeenkomsten over CO₂-reductie en verduurzaming. Ook jaarlijkse terugkomende initiatieven zoals de Energiea Energy Tour en de Week van de Circulaire Economie zijn interessant om te volgen.

4 Communicatieplan

4.1 Organisatie

Voor de communicatie over de CO₂-Prestatieladder zullen bestaande communicatiemiddelen gebruikt worden. De communicatiemomenten waarop intern en extern over de CO₂-footprint, de reductiedoelstellingen en het energiebeleid zal worden gecommuniceerd, worden gekoppeld aan de halfjaarlijkse rapportagemomenten aan het MT.

Hieronder is weergegeven welke communicatie we inzetten voor de verschillende doelgroepen.

	Intern	Extern
Middelen	<ul style="list-style-type: none"> • De Infram server en Sharepoint • De Inframdag 	<ul style="list-style-type: none"> • De website • Social media
Doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers • Sectoren • Management Team • Directie 	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtgevers • Samenwerkingspartners • Onderaannemers • Overheden/bevoegd gezag • Brancheorganisaties • NGO's • Media

4.2 Externe belanghebbenden

Voor de externe communicatie is een analyse uitgevoerd naar de stakeholders van Infram. Deze analyse wordt jaarlijks bij het vaststellen van het plan van aanpak gecheckt. Alle externe belanghebbenden zullen periodiek worden geïnformeerd over het CO₂ beleid, de CO₂-reductie en de initiatieven van Infram. Deze belanghebbenden worden bereikt via kanalen zoals de publieke Infram website en LinkedIn (Infram en individuele werknemers).

De volgende externe partijen zijn in de stakeholderanalyse geïdentificeerd:

- Opdrachtgevers: o.a. Rijkswaterstaat, ministerie van IenW, ministerie BZK, waterschappen, provincies, gemeenten.
- Samenwerkingspartners: o.a. RPS, Movares, Royal Haskoning DHV, BWZ, Goudappel-Coffeng en Hydrologic.
- Onderaannemers
- Overheden/bevoegd gezag (wet- en regelgeving en handhaving)
- Brancheorganisatie: NLIingenieurs
- NGO's (CO₂-initiatieven): oa. Stichting Natuur en Milieu, SKAO
- Media (communicatiedoelstellingen en initiatieven, hiervoor is een lijst met relevante media beschikbaar)

4.3 Communicatieschema

Middel	Uitleg	Boodschap	Frequentie
Infram server en Owncloud	Alle communicatieactiviteiten worden verzameld op de server en Sharepoint.	Alle informatie is intern beschikbaar voor iedereen. Bij vragen is de benodigde informatie gemakkelijk te vinden.	Constant bijhouden
Inframdag	Op de Inframdag (1x per vier weken) komen alle medewerkers bij elkaar om kennis te delen.	Stand van zaken omtrent de CO ₂ -Prestatieladder presenteren. Uitkomsten van analyses uitgevoerd voor de CO ₂ -Prestatieladder Uitleg stimuleringsstelsel om CO ₂ te reduceren Voortgang van de maatregelen voor het behalen van de reductiedoelstellingen, inclusief doelstellingen op projecten met gunningsvoordeel De belangrijke trends in energieverbruik en CO ₂ -emissies m.b.t. het deel van de CO ₂ projecten Goede voorbeelden van reductie in bedrijfsvoering en projecten.	Minimaal halfjaarlijks
Website Infram	Externe website, www.infram.nl en infram-hydr.nl	Energiebeleid van Infram omtrent CO ₂ -emissie reductie Behaald niveau op de CO ₂ -ladder Voortgang energiereductie van afgelopen periode, inclusief doelstellingen op projecten met gunningsvoordeel Updates van mogelijke CO ₂ -projecten	Minimaal halfjaarlijks
Sociale media Infram	LinkedIn / Instagram	Profilerende of wervende berichten, foto's en filmpjes met daarin aandacht voor duurzaamheid in brede zin.	Min. 1x per kwartaal
Website SKAO	Externe website, https://www.co2-prestatieladder.nl/deelnemers/Infram_B_V	Korte introductie met type werk Infram Ketenanalyse, initiatieven, certificaat.	Up-to-date houden

5 Stuurcyclus (deel II Energiemanagement Actieplan)

5.1 Organisatie

Zoals beschreven in hoofdstuk 1 worden de activiteiten voortvloeiend uit het Infram Managementsysteem (IMS) uitgevoerd door het KDV-team. De beschreven maatregelen uit voorgaande hoofdstukken worden opgenomen in de actielijst en/of de jaarplanning van KDV-teamoverleg. Hieronder zijn de delen van de jaarplanning weergegeven die betrekking hebben op de CO₂-Prestatieladder. Het KDV-team komt periodiek bijeen en daarnaast worden specifieke overleggen georganiseerd voor de CO₂-prestatieladder. Naast deze reguliere overleggen is er een aantal jaarlijks terugkerende momenten die kenmerkend zijn voor het streven naar continue verbetering:

- Interne audit
- Directiebeoordeling
- Interne controle (vanaf Handboek 3.1 is hier met een actuele energiebeoordeling automatisch aan voldaan)
- Zelfevaluatie (conform format van SKAO)
- Emissie inventaris (in het handboek de energiebeoordeling genoemd)
- Audit door certificerende instantie

Deze momenten zijn opgenomen in de jaarplanning.

Binnen het KDV-team zijn trekkers voor de volgende onderwerpen benoemd:

- Interne communicatie: Gina Maessen, Goke Pieters
- Externe communicatie: Teun Groenen
- Participatie: Gina Maessen, Goke Pieters
- Inventarisatie: Jaap Knoop
- Reductie (inclusief maatregelen): Gina Maessen, Goke Pieters
- CO₂-gunningsvoordeel projecten: Gina Maessen, Goke Pieters

5.2 Jaarplanning KDV-team

Hieronder is het deel van de jaaragenda van het KDV-team weergegeven dat betrekking heeft op activiteiten op het gebied van de CO₂-Prestatieladder.

Termijnagenda CO₂-prestatieladder

Maand	Onderwerp	Actiehouder
Jan	<u>Plan van aanpak</u> <ul style="list-style-type: none"> • Maatregellijst skao.nl checken • Afronden PvA 2024 • Checken nieuwe initiatieven • Ondertekenen door MT 	Gina, Goke
Jan	Zelfevaluatie	Gina, Goke

Jan	<u>Interne audit</u> ¹	Gina, Goke en Teun
Feb	<u>Inventarisatie:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Emissie inventarisatie 2023-2 • Emissierapportage over 2023 • Evaluatie reductiedoelstellingen en trends signaleren • Actualisatie materiële emissies (scope 3) en reductie-impact advies 	Jaap, Edward, Gina, Goke
Feb	<u>Bespreken met MT-Infram:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Emissie inventarisatie 2023-2 • Emissierapportage 2023 • Eventueel bijstellen maatregelen • PVA 2024 	Gina, Martijn
Feb	<u>Interne communicatie;</u> Middels email en verwijzing naar volledige rapportage en toelichting tijdens Inframdag worden de volgende aspecten gedeeld met alle medewerkers: <ul style="list-style-type: none"> • Voortgang van de maatregelen voor het behalen van de reductiedoelstellingen, inclusief projecten met gunningsvoordeel • Uitleg over het eventueel aangepaste energiebeleid om CO2 te reduceren; • De belangrijke trends in energieverbruik en CO2 emissies m.b.t. het deel van de CO2 projecten. 	Gina, Martijn
Mrt	<u>Externe audit</u> (1 maart)	Gina, Martijn en Edward
Mrt	<u>Externe communicatie;</u> <ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie 2023-2 en emissierapportage 2023 op website Infram en SKAO plaatsen • Documenten na vaststelling MT publiceren op website. 	Gina, Teun
April	Nieuw handboek; Vorbereiden op de komst van een nieuw Handboek in 2024, door dit te lezen, eventuele trainingen te volgen, de wijzigingen voor Infram in kaart te brengen en deze te implementeren.	Gina, Martijn
Mei	<u>Checkmoment:</u> Worden de reductiemaatregelen beschreven in het PVA 1) uitgevoerd 2) binnen het beoogde tijdsinterval. Ook wordt hierbij rekening gehouden met (langere termijn) interne en externe audit aanbevelingen.	Gina, Martijn
Mei	Bijdrage leveren aan managementrapportage voor directie.	Gina, Martijn
Mei – jun	Ketenanalyse uitbreiding (beheer en onderhoudsfase) voorbereiden	Gina, Goke
Jun	<u>Directiebeoordeling</u> ² - Bespreken managementrapportage	Gina, Martijn en Edward
Jun - aug	MT communiceert over directiebeoordeling op Inframdag, CO2 moet expliciet worden teruggekoppeld, verslag hiervan vastleggen.	Carlijn, Martijn en Edward
Jul - aug	<u>Inventarisatie:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Emissie inventarisatie 2024-1 inclusief projecten met gunningsvoordeel 	Jaap

¹ Er is een format beschikbaar voor de interne audit.

² Zie 6.1.1.2 in CO₂-Prestatieladder Handboek 3.1.

	<ul style="list-style-type: none"> Evaluatie reductiedoelstellingen en trends signaleren 	
Sep	<u>Interne communicatie:</u> Op de Inframdag worden de volgende aspecten gedeeld met alle medewerkers: <ul style="list-style-type: none"> Voortgang van de maatregelen voor het behalen van de reductiedoelstellingen in 2024-1, inclusief projecten met gunningsvoordeel Uitleg over het eventueel aangepaste energiebeleid om CO2 te reduceren; De belangrijke trends in energieverbruik en CO2 emissies m.b.t. het deel van de CO2 projecten. 	Gina, Goke
Sep	<u>Bespreken in MT:</u> <ul style="list-style-type: none"> Emissie-inventarisatie 2024-1 inclusief projecten met gunningsvoordeel Evaluatie reductiedoelstellingen en trends signaleren 	Gina, Goke
Sep	<u>Externe communicatie</u> <ul style="list-style-type: none"> Rapportage 2024-1 op infram.nl en skao.nl 	Gina, Goke
Okt	<u>Checkmoment:</u> Worden de reductiemaatregelen beschreven in het PVA 1) uitgevoerd 2) binnen het beoogde tijdsinterval. Ook wordt hierbij rekening gehouden met (langere termijn) interne en externe audit aanbevelingen.	Gina, Martijn
Nov /dec	Zelfevaluatie Grote update plan van aanpak: vooruitblik doelstellingen en mijlpalen ná 2024.	Gina, Goke

Amersfoortseweg 9
3951 LA Maarn

Postadres:
Postbus 150
3950 AD Maarn

T: +31 (0)343 - 745 600
info@infram.nl

www.infram.nl